

Strateginen kumppanuus ja omistajaohjaus ammattillisessa koulutuksessa

Hankkeen tausta ja tarkoitus

- Suomessa on reilu 130 ammatillisen koulutuksen järjestäjää, joista vajaa 50 on kuntaomisteisia. Kuitenkin opiskelijavolyymistä 80% opiskelee kuntaomisteisessa ammatillisessa oppilaitoksessa.
- Järjestäjätaho voi olla suoraan kunnan omistuksessa, useamman kunnan muodostaman kuntayhtymän omistuksessa tai kuntien omistaman osakeyhtiön kautta.
- Tällä hetkellä on valtavan suurta vaihtelua siinä, miten eri kunnat omistajaohjaavat tosiasiallisesti omistamiaan ammatillisia oppilaitoksia. Samaan aikaan tiedämme, että liian moni ammatillisesta koulutuksesta valmistunut on vuoden kuluttua valmistumisesta työttömänä ja toisaalta meillä on paikoin suurta osaajapulaa.
- Kuntien rooli elinvoiman vahvistajana on lisääntynyt, kun TE24-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle 2025 vuoden alusta alkaen. On siis tarpeen vahvistaa ja luoda hyviä käytäntöjä omistajaohjauksen tueksi ja yhteisten tavoitteiden luomiselle.

Hankkeen idea

- Hanke tukee alueellista elinvoimatavoitteiden saavuttamista sekä omistajakuntien ja koulutusten järjestäjien yhteistyötä sen edistämisessä.
- Uudenlaista strategista kumppanuutta rakentamalla ja omistajaohjausta terävöittämällä pystytään vahvistamaan alueen elinvoimaa ja hyödyntämään tehokkaammin ammatillista koulutusta työvoiman saatavuuden helpottamiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi.
- Kuntaliiton strategiassa ammatillisen koulutuksen rooli vahvasti elementtinä elinvoiman vahvistajissa
- Vastaava hanke järjestetty 2016-2018, [Ammatillinen koulutus - mainettaan parempi | Kuntaliitto.fi](#)

Hankkeen tiedot

- Hankeaika **1.1.2024-31.12.2026**
- Mukana 18 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja 55 omistajakuntaa, myös ruotsinkielisiä koulutuksen järjestäjiä 3 mukana
- Verkostohanke yhdessä **FCGn** kanssa, projektipäällikkö Kuntaliitossa Emma Holsti, mukana asiantuntijoina kehittämispäällikkö Maarit Kallio-Savela sekä elinvoimajohtaja Mikko Härkönen
- FCG:ltä mukana johtaja Kimmo Haapasalo, johtava asiantuntija Terhi Päivärinta, johtava asiantuntija Timo Nousiainen ja johtava asiantutija Riitta Ekuri
- Tukee hallitusohjelman tavoitteita ammatillisen koulutuksen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden parantamisesta sekä linkittyy TE24-uudistukseen

Hankkeen toteutus

- Hankekokonaisuutta rahoittavat osallistujien lisäksi Kuntaliitto ja opetus- ja kulttuuriministeriö
- Mukana Kuntaliiton sekä FCG:n asiantuntijoita
- Ohjausryhmässä OKM, Opetushallitus ja kuntien sekä koulutuksen järjestäjien edustajia, puheenjohtaja Kuntaliiton varatoimitusjohtaja Timo Reina
- Vuosittain kaksi pyöreän pöydän keskustelua ja yksi seminaari, noin neljä aluetyöpajaa koko hankekauden aikana
- Kuntaliitto vastaa kansallisen tason koordinoinnista ja tapahtumista sekä FCG alueellisista kehittämistyöpajoista

Mukana olevat koulutuksen järjestäjät

Etelä-Karjalan
koulutuskuntayhtymä
Etelä-Savon Koulutus Oy

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

Kajaanin kaupungin
koulutusliikelaitos

Keski-Pohjanmaan
koulutuskuntayhtymä

Keski-Uudenmaan
koulutuskuntayhtymä Keuda

Koulutuskuntayhtymä Brahe

Länsi-Uudenmaan
koulutuskuntayhtymä Luksia

Optima

Pohjois-Karjalan
koulutuskuntayhtymä Riveria

Raision seudun
koulutuskuntayhtymä Raseko

Suupohjan koulutuskuntayhtymä

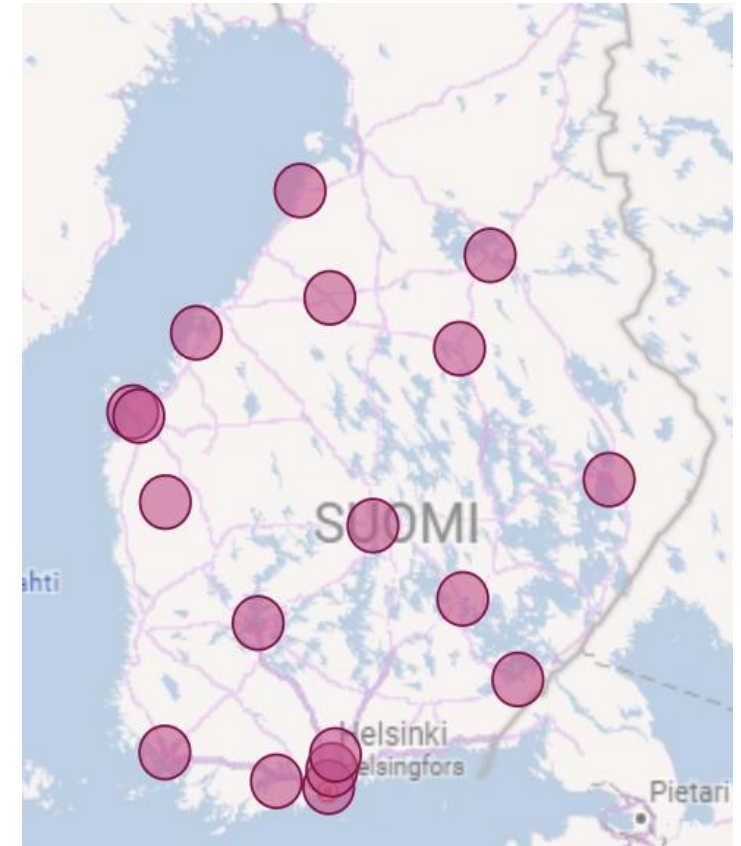
Svenska Österbottens förbund
för utbildning och kultur

Tampereen seudun
ammattiopisto Tredu

Vamia (Vaasan kaupunki)

Yläsavon koulutuskuntayhtymä

Yrkesinstitutet Prakticum

Mukaan lähteneet omistajakunnat

- Iisalmi
- Imatra
- Isojoki
- Jyväskylä
- Järvenpää
- Kajaani
- Kalajoki
- Karijoki
- Kauhajoki
- Kerava
- Kiuruvesi
- Kokkola
- Korsnäs
- Kristiinankaupunki
- Kruunupyä
- Lapinlahti
- Lappeenranta
- Lieksa
- Lohja
- Luoto
- Maalahti
- Masku
- Mikkeli
- Mustasaari
- Muurame
- Mynämäki
- Mäntsälä
- Naantali
- Nivala
- Nousiainen
- Nurmes
- Nurmijärvi
- Närpiö
- Outokumpu
- Pedersören kunta
- Pieksämäki
- Pietarsaari
- Pornainen
- Porvoo
- Pyhäjoki
- Raahë
- Raisio
- Rusko
- Siikajoki
- Sipoo
- Sonkajärvi
- Tampere
- Teuva
- Tuusula
- Uusikaarlepyy
- Vaasa
- Vieremä
- Vihti
- Vöyri
- Ylivieska

Hankkeen tavoitteet

1. Tukea kuntia ja kuntataustaisia ammatillisen koulutuksen järjestäjiä uudenlaisen strategisen kumppanuuden kehittämisessä sekä auttaa kuntia omistajaohjauksen terävöittämisessä työllisyysasteen kohottamiseksi ja työvoiman saatavuuden edistämiseksi.
2. Koulutuksen järjestäjien ja kuntien resurssit käytetään entistä vaikuttavammin ja tehokkaammin
3. **Alueen kunnilla ja koulutuksen järjestäjillä on yhteinen visio sekä yhdensuuntaiset strategiset tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamista kuvaava mittaristo.**
4. **Osaavan työvoiman saatavuus paranee ja oppimistulokset sekä koulutustaso nousee**
5. Ammatillisen koulutuksen vaikuttavuus ja tuloksellisuus paranee
6. Koulutus kohdentuu entistä paremmin työelämän tarpeiden mukaan mikä parantaa työllistymistä
7. Huomioidaan ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen erityispiirteet

Alueiden omat kehitysteemat

Omistajaohjaus

- yhtiöjärjestys, osakassopimus
- hallituksen toiminta, nimitykset
- yhtiökokoukset
- omistajapoliittiset linjaukset, konserniohje, konsernijohdon toiminta, talousarviotavoitteet

Strateginen kumppanuus

- koulutuksen painotukset
- tilat
- työllisyyspalvelut, yrityskehitys (TE)
- sosiaalinen vastuu
- sivistyspalvelut

Koko verkostohankkeen aikataulu

2024

2025

2026

Valtakunnalliset seminaarit

Ammatillisen ja poliittisen johdon seminaari
5.6.2024

Ammatillisen ja poliittisen johdon seminaari
Syksy 2025

Ammatillisen ja poliittisen johdon seminaari
Kevät 2026

Strategisen kumppanuuden kehittäjäverkosto (yhteyshenkilöt)

Pyöreä pöytä 1
25.4.2024

Pyöreä pöytä 2
31.10.2024

Pyöreä pöytä 3
Kevät 2025

Pyöreä pöytä 4
Syksy 2025

Pyöreä pöytä 5
Kevät 2026

Alueellinen kehittäminen – neljä työpajaa per alue

Järjestäjäkohtainen
työpaja 1

Järjestäjäkohtainen
työpaja 2

Järjestäjäkohtainen
työpaja 3

Järjestäjäkohtainen
työpaja 4

Selvitys alueiden tilanteesta sekä vertailuanalyysit ja tietotuki

Omistajaohjauksen ja strategisen kumppanuuden kysely 2024

Tietotuki ja vertailut 2024 - 2026

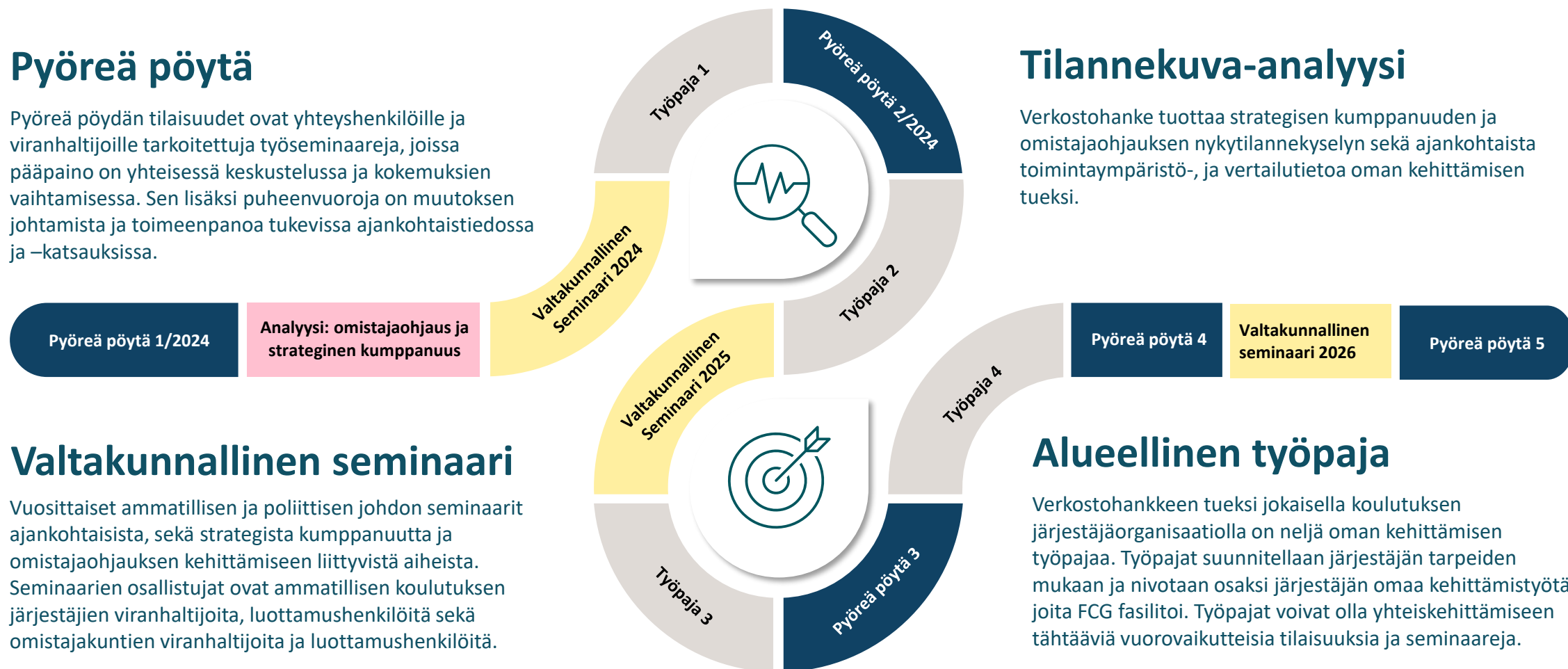
Verkostohankkeen elementit ja työtavat

Pyöreä pöytä

Pyöreä pöydän tilaisuudet ovat yhteyshenkilöille ja viranhaltijoille tarkoitettuja työseminaareja, joissa pääpaino on yhteisessä keskustelussa ja kokemusten vaihtamisessa. Sen lisäksi puheenvuoroja on muutoksen johtamista ja toimeenpanoa tukevilla ajankohtaistiedossa ja -katsauksissa.

Tilannekuva-analyysi

Verkostohanke tuottaa strategisen kumppanuuden ja omistajaohjauksen nykytilannekyselyn sekä ajankohtaista toimintaympäristö-, ja vertailutietoa oman kehittämisen tueksi.

Valtakunnallinen seminaari

Vuosittaiset ammatillisen ja poliittisen johdon seminaarit ajankohtaisista, sekä strategista kumppanuutta ja omistajaohjauksen kehittämiseen liittyvistä aiheista. Seminaarien osallistujat ovat ammatillisen koulutuksen järjestäjien viranhaltijoita, luottamushenkilöitä sekä omistajakuntien viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä.

Alueellinen työpaja

Verkostohankkeen tueksi jokaisella koulutuksen järjestäjäorganisaatiolla on neljä oman kehittämisen työpajaa. Työpajat suunnitellaan järjestäjän tarpeiden mukaan ja nivotaan osaksi järjestäjän omaa kehittämistyötä, joita FCG fasilitoi. Työpajat voivat olla yhteiskehittämiseen tähtääviä vuorovaikutteisia tilaisuuksia ja seminaareja.

Ajankohtaisia teemoja ammatillisessa koulutuksessa

- TE24-uudistuksen vaikutukset, kuten kuntakonsernin elinvoiman edistäminen ja ammatillisen koulutuksen rooli kokonaisuudessa -> Tukipalvelut ja In-house yksiköt
- Konsernirakenteen uudelleenmuotoilu ja yhteensovittaminen, omistajan ja järjestäjän yhteistoiminta esim. työpajat, vapaa sivistystyö, lukiopalvelut
- Ammatillisen rahoitusmallin muutos ja muut hallitusohjelmakirjaukset sekä päätökset-> mm. esitetty toiminnanohjauskokeilu vuosille 2026-2033 ja rahoituksen leikkaukset
- Väestörakenteen muutos ja pienenevät ikäluokat, toisaalta vieraskielisten kasvava osuus etenkin suurissa kaupungeissa
- Koulutuksen järjestäjien ja hyvinvointialueiden yhteistyö, opiskelijoiden moninaistuneet taustat ja kasvaneet jaksamisen ja hyvinvoinnin haasteet
- Työelämän murros ja eri alojen nopeasti muuttuvat osaamis- ja osaajatarpeet
- Lähestyvät kuntavaalit 2025 ja kuntien uudet strategiat ja luottamusjohdot

Hankkeen yhteyshenkilöt

Lisätiedot FCG: nettisivut: [OMA 2-
verkostohanke 2024-2026 - FCG Finnish
Consulting Group](#)

Johtaja Kimmo Haapasalo

+358 40 520 3020

kimmo.haapasalo@fcg.fi

Johtava asiantuntija Timo Nousiainen

+358 500 927 111

timo.nousiainen@fcg.fi

Johtava asiantuntija Riitta Ekuri

riitta.ekuri@fcg.fi

Johtava asiantuntija Terhi Päivärinta

+ 358 50 590 4796

terhi.paivarinta@fcg.fi

Projektipäällikkö Emma Holsti

+ 358 404 010 8814

emma.holsti@kuntaliitto.fi

Kehittämispäällikkö Maarit Kallio-Savela

+358 50 437 0045

maarit.kallio-savela@kuntaliitto.fi

Elinvoimajohtaja Mikko Härkönen

+358 44 986 5114

Mikko.harkonen@kuntaliitto.fi